

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЕ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
от 17.04.2023**

**КАРАР
№ 488**

**«2023-2025 елларга Биектау муниципаль районында социаль юнәлешле
коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм» муниципаль программасын раслау
турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы, «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «2023-2025 елларга Биектау муниципаль районында социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм» муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге карарны интернет челтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында Биектау муниципаль районы рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> урнаштырып бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Р.Р. Сабиржановка йөкләргә.

Житәкче

Д.Ф. Шәйдуллин

Кушымта
Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Башкарма
комитетының 2023 елның
17 апрель 488 номерлы карары белән
расланды

**«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында
социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм»
муниципаль программасы**

Биектау т.юл.ст.пос.

**«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районында социаль юнәлешле
коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм» муниципаль
программасы паспорты**

Муниципаль программаның башкаручы-координаторы	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты
Муниципаль программаның максаты	Үз эшчәнлекләрен Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендә гамәлгә ашыручы социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм итү
Муниципаль программаның бурычлары	- социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга ярдәм итү механизмнарын үстерү; - социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга муниципаль ярдәм турында мәгълүматның ачыклығын тәэмин итү
Муниципаль программа индикаторлары	- үткәрелгән ижтимагый акцияләр һәм чаралар саны; - социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар эшчәнлегендә катнашучы гражданнар саны; - финанс ярдәме күрсәтелгән социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларның саны
Муниципаль программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2023-2025 еллар
Муниципаль программаны финанслау күләмнәре	Жирле бюджеттан финанслауның гомуми күләме 330 мең сум (<i>өстәмә керемнәр булганда</i>), шул исәптән еллар буенча: 2023 ел - 100 мең сум; 2024 ел - 110 мең сум; 2025 ел - 120 мең сум;
Муниципаль программа ның көтелгән нәтижәләре	- социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга муниципаль ярдәм күрсәтүнең ачык һәм конкурентлы системасын булдыру; - социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмалар эшчәнлегендә катнашучы гражданнар санын арттыру

2. Муниципаль программаны гамэлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика

Коммерцияле булмаган оешма (НКО) - үз эшчәнлегендә табыш алуны төп максат итеп куймаган һәм катнашучылар арасында алынган табышны бүлешми торган оешма. Коммерцияле булмаган оешмалар социаль, хәйрия, мәдәни, мәгариф, сәяси, фәнни һәм идарә итү, гражданнарның сәламәтлеген саклау, физик культура һәм спортны үстерү, гражданнарның рухи һәм башка матди булмаган ихтыяжларын канәгатьләндерү, гражданнарның һәм оешмаларның хокукларын, законлы мәнфәгатьләрен яклау, бәхәсләрне һәм конфликтларны хәл итү, юридик ярдәм күрсәтү өлкәләрендә, шулай ук ижтимагый байлыкларга ирешүгә юнәлдерелгән максатларларына ирешү өчен төзелә. Коммерцияле булмаган оешмалар, әгәр әлеге эшчәнлек яхшылык оештыру максатларына ирешүгә юнәлдерелгән булса гына, эшкуарлык эшчәнлегә белән шөгылләнәргә хокуклы.

Гражданлык жәмгыяте үз мәнфәгатьләренә һәм максатларының уртаклыгын аңлау нигезендә берләшүгә омылган һәм үз проблемаларын гына түгел, ә башка кешеләренң проблемаларын да мөстәкыйль хәл итә алган территориядә яшәүчеләренң үз-үзен ирекле оештыру нәтижәсендә барлыкка килә.

Бүген жәмгыять икътисади проблемаларны гына түгел, ә мөһим социаль-мәдәни проблемаларны хәл итүдә дә кыенлыктар белән очраша.

Шуңа бәйле рәвештә коммерцияле булмаган хужалыкны үстерү социаль өлкәне саклау һәм халыкны социаль яклауны тәмин итү эшендә аерым актуальлек ала.

Социаль өлкәгә өстәмә финанс чараларын жәлеп итү бурычларын нәтижәле хәл итә алган, шулай ук икътисад ресурсларын бүлүне оптимальләштерүгә ярдәм итә алган институтларның берсе булып, коммерцияле булмаган сектор тора. Икътисадның коммерцияле булмаган секторының аерым роле аның оешмалары гражданлык жәмгыятенә үзгәнә әверелү белән бәйле, аннан башка демократия принциптарын гамәлдә тормышка ашыру мөмкин түгел. НКО аша шәһәр жәмәгәтчеләге әгъзалары ирекле инициатива күрсәтергә мөмкинлек ала, бу сизелерлек икътисади гына түгел, социаль нәтижә дә бирә. Ижтимагый структуралар ия булган потенциал һәм энергияне куллану районның социаль, сәяси һәм икътисади өлкәләрен алга таба үстерүне тәмин итәчәк.

«Социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм итү мәсьәләсе буенча Россия Федерациясенә аерым законлы актларына үзгәрешләр кертү турында» 2010 елның 5 апрелендәге 40-ФЗ номерлы Федераль закон белән законнарда «социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар» (алга таба — СОНКО) төшенчәсе кертелде.

Социаль юнәлешле дип, «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законда каралган рәвешләрдә (дәүләт корпорацияләреннән, дәүләт компанияләреннән, сәяси партияләр булып торучы ижтимагый берләшмәләрдән тыш) төзелгән һәм социаль проблемаларны хәл итүгә, Россия Федерациясендә гражданлык жәмгыятен үстерүгә юнәлдерелгән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы коммерциягә карамаган оешмалар таныла.

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциптары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга, хәйрия эшчәнлегенә

һәм иреклекләргә ярдәм күрсәтү жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелде.

Социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар социаль өлкәдә берничә муниципаль бурычны хәл итәргә ярдәм итә, яғни социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар шәһәрнең нәтижәле социаль инфраструктурасын булдыруда ярдәм итә.

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтү жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә карый.

Бүгенге көндә гражданнар инициативалары потенциалын тормышка ашырылган дип атап булмый.

Муниципаль берәмлектә коммерцияле булмаган сектор үсешенә көчсез яклары булып:

- халыкның гражданлык активлыгы түбән булуы;
- халыкның аерым ижтимагый активлыгы үсешенә тигезсезлеге;
- жирле үзидарә органнары һәм халыкның нәтижәле хезмәттәшлек системасы

булмавы;

- НКО житәкчеләренә менеджмент һәм эш алып бару өлкәсендә һөнәри һәм махсус белемнәре житмәү һәм, нәтижәдә, аларның эшчәнлегендә системалылык булмау, планлаштыруның түбән дәрәжәсе һәм үз эшчәнлегендә программаларны куллана белмәве;

- массакүләм мәгълүмат чаралары белән эшләргә эзер булмавы, жәмгыятьнең НКО эшчәнлегенә турында мәгълүматлылығының түбән дәрәжәсе;

- НКО ресурсларының —кеше, финанс, техник - чикләнгәнлегенә;

- оешмаларның таркаулыгы, муниципаль берәмлек дәрәжәсендә эчке элементләренә жайга салынмавы тора.

Әлеге Программа гражданлык жәмгыятен үстерүгә, гражданлык активлыгы һәм ирекле инициативалар өчен хокукый, икътисади һәм оештыру шартлары булдыруга юнәлдерелгән НКОга ярдәм чаралары системасын билгели.

Программаны гамәлгә ашыру эшчәнлегенә төп эчтәлегенә булып, районда коммерцияле булмаган секторны формалаштыруга һәм нәтижәле эшләүгә ярдәм итүче шартлар булдыру һәм саклау тора. Уңай шартлар булганда, гражданлык активлыгын үстерү гражданлык жәмгыяте институтларының үз-үзен үстерүен тәмин итәчәк, алар район һәм аның халқы өчен актуаль булган бурычларны һәм проблемаларны хәл итү өчен үз жаваплылык өлкәсен әкрәләп киңәйтә алачак.

3. Максатларга ирешү һәм бурычларны чишү максатлары, бурычлары һәм күрсәткечләре

Программаның максаты:

- үз эшчәнлекләрен Биектау муниципаль районы территориясендә гамәлгә ашыручы социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм итү.

Программа түбәндәге бурычларны хәл итүне күз алдында тоты:

- социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга ярдәм итү механизмнарын үстерү;

- социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга муниципаль ярдәм турында мәгълүматның ачыклығын тәэмин итү.

Куелган бурычларга ярашлы рәвештә түбәндәге индикаторларга һәм муниципаль программа күрсәткечләренә ирешү күздә тотыла:

2 нче таблица

	Индикаторлар һәм күрсәткечләр исеме		
	Үткәрелгән ижтимагый чаралар саны, <i>берәмлек</i>	Социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар эшчәнлегендә катнашучы гражданның саны, <i>кеше</i>	Финанс ярдәме (социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар саны), <i>берәмлек</i> ;
2023 ел	60	800	1
2024 ел	70	850	1
2025 ел	80	900	1

4. Муниципаль программаның төп көтелгән ахыргы нәтижеләре

Программаны 2025 елда гамәлгә ашыру нәтижәсендә күз алдында тотыла:

- социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга муниципаль ярдәм күрсәтүнең ачык һәм конкурентлы системасын булдыру;

- үткәрелгән ижтимагый чаралар санын 80 берәмлеккә кадәр арттыру;

- социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар эшчәнлегендә катнашучы гражданның санын 900 кешегә кадәр арттыру.

5. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программа 2023-2025 еллар дәвамында гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль программа чаралары исемлеге

Программа Биектау муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларның эшчәнлегенә ярдәм итүнең түбәндәге өстенлекле юнәлешләрен үз эченә ала:

- социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга финанс ярдәме;
- социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга мәгълүмати һәм консультатив ярдәм.

Социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга финанс ярдәменә өстенлекле юнәлешләр:

- ВОВ катнашучылары һәм инвалидларын социаль яклау һәм аларга ярдәм итү;
- жәмәгать тәртибен саклау өлкәсендә ирекле эшчәнлек;
- хәйрия эшчәнлеге, шулай ук хәйрия өлкәсендә Биектау муниципаль районының социаль, мәдәни, мәгариф һәм башка ижтимагый әһәмиятле проблемаларын хәл итүгә юнәлдерелгән эшчәнлек.

Программа чаралары исемлеге Программага кушымтада күрсәтелгән.

7. Муниципаль программаны финанс белән тәмин итү

Программа чараларын финанслау жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

2023-2025 елларда Программа чараларын гамәлгә ашыруга финанс ресурслар ихтыяжы 330 мең сум күләмендә билгеләнгән, шул исәптән еллар буенча:

3 нче таблица.

Финанслау чыганагы	Барлыгы	2023 ел	2024 ел	2025 ел
Жирле бюджет (өстәмә керемнәр булганда)	330 000	100 000	110 000	120 000

Программа чараларын жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслау күләмнәре, Программаны үтәүнең арадаш нәтижәләреннән чыгып һәм Биектау муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына еллык карары нигезендә ел саен төгәлләштерелә.

8. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмнары

Программа белән идарә итү, аны гамәлгә ашыру барышына контроль һәм мониторинг Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Биектау муниципаль районы башкарма комитеты, жирле бюджет акчаларыннан тиешле финанс елына Программа чараларын финанслауның фактта бүлеп бирелгән лимитларын исәпкә алып, программа чараларын үтәүгә һәм жирле бюджеттан бүлеп бирелгән акчаларны социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар тарафыннан үзләштерүгә анализ ясый, гомуми житәкчелекне гамәлгә ашыра һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыру буенча Биектау муниципаль

районы башкарма комитетының структур бүлекчэләренәң үзара хезмәттәшлегенә ярдәм итә. Шулай ук чираттагы финанс елына финанслауга ихтыяжны аныклай һәм, кирәк булган очракта, Программа гамәлгә ашырыла торган норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү буенча тәкъдимнәр әзерли.

Эчке һәм тышкы финанс контроле органнары Программаны гамәлгә ашыруга бүлөп бирелә торган акчалардан нәтижәле һәм максатчан файдалануны тикшереп тора.

Программаның төп башкаручылары булып, Программаны үтәүне Биектау муниципаль районы бюджетыннан финанслау исәбенә тәмин итә торган, Биектау муниципаль районы башкарма комитетына Программаның үтәлеше турындагы мәгълүматны һәм хисапларны тапшыра торган районның социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалары тора.

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районьнда социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм» муниципаль программасына кушымта

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районьнда социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм» муниципаль программасы чаралары исемлеге

Чаралар исеме	Гамәлгә ашыру сроклары (еллар)	Чараларны гамәлгә ашыру өчен жаваплылар	Финанслау чыганаclarы	Чыгымнар суммасы, барлыгы (мең сум)	шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыру еллары буенча		
					2023 ел	2024 ел	2025 ел
1. СОНКОга финанс ярдәме							
1.1. СОНКО субъектларына субсидияләр бирү	2023-2025 еллар	Исполнительный комитет ВМР	Жирле бюджет («өстәмә керемнәр булганда»)	330 000	100 000	110 000	120 000
Барлыгы			Жирле бюджет («өстәмә керемнәр булганда»)	330 000	100 000	110 000	120 000
2. СОНКОга мөгълүмати һәм консультатив ярдәм							

2.1. Интернет челтәрендә ярдәм күрсәтелгән Биектау муниципаль районының социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларына ярдәм итү турында ижтимагый әһәмиятле мәгълүмат урнаштыру	мәгълүматны даими янарту	БМР Башкарма комитеты	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-
2.2. Социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар эшчәнлеген массакүләм мәгълүмат чаралары аша яктырту		БМР Башкарма комитеты	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-
2.3. Биектау муниципаль районы территориясендә коммерцияле булмаган социаль юнәлешле оешмалар тарафыннан гавами чаралар үткәрүдә ярдәм күрсәтү		БМР Башкарма комитеты	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-
2.4. Биектау муниципаль районы башкарма комитетының структур бүлекчәләре белән социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның үзара хезмәттәшлеген координацияләү		БМР Башкарма комитеты	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-
2.5. Биектау муниципаль районы башкарма комитеты белгечләре тарафыннан оештыру-хокук мәсьәләләре буенча коммерциягә карамаган оешмалар белән консультацияләр үткәрү	программаны гамәлгә ашыру чорында	БМР Башкарма комитеты	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-